

PADOMJU KULDĪGA

Latvijas Kompartijas
Kuldīgas rajona komitejas
un Kuldīgas rajona izpildu
komitejas organs

IZNĀK TRISREIZES NEDELĀ
Redakcija Kuldīgā, Ventspils ielā № 19
Tālrunis № 105
Redakcija atvērta no plkst. 9—18
Numurs maksā 15 kap.

№ 82 (1971)

Svētdien, 1957. g. 14. jūlijā

13. gads

PADOMJU ROBEŽU SARDZĒ

14. jūlijs ir tradicionālie svētki — Jūras Kara Flotes diena. Šos svētkus padomju ļaudis atzīmē, gūstot jaunus panākumus visās komunistiskāsceltniecības nozarēs. Visā zemē plaši izvērsušies socialistiskā sacensība par godu Lielās Oktobra socialistiskās revolūcijas 40. gadadienai.

Cetrdesmit gados, no kuriem astoņpadsmit pagāja, karojot pret mūsu Dzimtenes ienaidniekiem un atjau-

nojot tautas saimniecību, padomju tauta Komunistiskās partijas vadībā guvusi pasaulvēsturiskas uzvaras. Mūsu zeme, kas agrāk bija atpalikusi, tagad kļuvusi varena socialistiska valsts.

Padomju valsts drošības sardzē stāv varonīgie Bruņotie Spēki, kuru sastāvdaļa ir arī Jūras Kara Flote. Padomju Savienība ir ne tikai diža sauszemes, bet arī jūras lielvalsts. PSRS valsts robežu garums pārsniedz 60 tūkstošus kilometru, no kuriem 43 tūkstoškilometru apskalo jūras un okeāni. Padomju Savienībai ir tieša izeja uz cetrdesmit jūrām un trim okeāniem. Pie pašas jūras atrodas tādi lieli kultūras, rūpniecības un administratīvie centri kā: Leningrada, Odesa, Baku, Rīga, Tallina, Vladivostoka, Murmanska un citas pilsētas. Ir skaidrs, ka bez varenās Jūras Kara Flotes — uzticīgā un tuvakā Padomju Armijas palīga — nevar droši nosargāt mūsu valsts robežas.

Padomju Jūras Kara Flotei ir bagāta vēsture un slavenas kauju tradīcijas. Krievu tauta ir slavēta ar saviem jūras braucējiem. Krievu jūrnieki jau senos laikos sāka kuģošanu pa upēm un jūrām, tādējādi nodibinot sakarus ar citām zemēm. Viņi daudz paveikuši ģeografisko atklājumu jomā Klusā okeāna un Ziemeļu jūru rajonos. 19. gadsimta pirmajā pusē vien krievu jūrnieki veica 41 tālbraucienu — daudzus no tiem apkārt zemeslodei.

Krievu flote izcīnīja spožas uzvaras Hangutas, Gren-gamas, Česmas, Korfu un Si-

nopes kaujās un ieguva nevainojamu slavu. No 24 lielām jūras kaujām 23 beidzās ar krievu flotes uzvaru. Mēs pamatoti lepojamies ar to, ka mūsu zemē uzbūvēta pasaulē pirmā zemūdene, daudzi mīnmetēji, lielgabali un torpedu veidi.

Mūsu flotei bagātas revolucionārās tradīcijas. Kara jūrniekiem bija izcila loma Oktobra apsvēruma realizēšanā. V. I. Lēņins un Komunistiskā partija flotī uzskatīja par vienu no izšķirošajiem bruņotās sacelšanās spēkiem. Revolucionarie matroži gāja pirmajās rindās cīņā par Padomju varu.

Jau no pirmajām jaunās socialistiskās valsts pastāvēšanas dienām padomju tautai nācās sīvi un neatlaidīgi cīnīties pret ārzemju intervencijām un iekšējiem kontrrevolucionāriem. Lai nosargātu Oktobra iekarojumus, tika izveidota Padomju Armija un Jūras Karas Flote.

Kara jūrnieki tāpat kā agrāk bija revolūcijas aizstāvju pirmajās rindās. Pilsoņu kara gados par Padomju varu pašreizēdīgi cīnījās gan Baltijas un Melnās, gan Kaspijas un Azovas jūras jūrnieki. Šajā periodā darbojās divdesmit upju un ezeru flotiles. Vairāk nekā 75 tūkstoši matrožu piedalījās kaujās pret mūsu Dzimtenes ienaidniekiem sauszemes frontēs. Padomju tauta uz visiem laikiem paturēs atmiņā slaveno jūrnieku — pilsoņu kara varoņu Nikolaja Markina, Pavļina Vinogradova, Anatolija Železnaka, pirmā jūrlietu tautas komisara Pāvla Dibenko, Vladimīra Poluchina un daudzu citu vārdus.

Pēc uzvaras pilsoņu karā Komunistiskā partija un Padomju valdība rūpējās par varenas socialisma zemes Jūras Kara Flotes izveidošanu. Mūsu rūpniecībā šī laikā deva flotei lielu skaitu dažādu modernu karakuģu. Saskaņā ar partijas un valdības lēmumu 1932. gadā tika izveidota Klusā okeāna flote, bet 1933. gadā — Ziemeļu flote. Tajā pašā laikā plaši izvērsās darbi krastu aizsardzības nostiprināšanā, tika izveidota jūras kara aviācija.

Jaunu spožu lappusi mūsu flotes slavenajā vēsturē kara jūrnieki ierakstīja Lielajā Tēvijas karā. Jūras Kara Flote jau pirmajās kara dienās kļuva par drošu Padomju Armijas palīgu.

Mūsu flote veica vairāk nekā simt desanta operāciju, tādējādi nedodot ienaidniekam iespēju izcelt nevienu lielāku desantu. No desmit triecieniem, ko Padomju Armija 1944. gadā vērā pret hitleriešu iebrucējiem, astoņos piedalījās flote. Kara jūrnieki guva slavu arī kaujās sauszemes frontēs. Padomju tauta, Komunistiskā partija un Padomju valdība augstu novērtēja jūrnieku varonardbus. Par izciliem nopelniem Dzimtenes labā un par varonardbiem kaujās 513 jūrniekiem tika piešķirts Padomju Savienības Varoņa nosaukums, bet septiņiem jūrniekiem tas piešķirts divkārt.

Pēc kara gados Jūras Kara Flote, tāpat kā visi Bruņotie Spēki, modri sargā padomju tautas mierīgo darbību. Ņemot vērā starptautiskās reakcijas agresīvos tikojumus, Komunistiskā partija un Padomju valdība nemītīgi rūpējās par mūsu Dzimtenes aizsardzības spēju palielināšanu. Jūras Kara Flote saņēmusi jaunus, modernus kuģus, reaktīvās lidmašīnas, artileriju un citu kara tehniku.

Atbildot uz tautas, partijas un valdības gādību, kara jūrnieki neatlaidīgi cīnās par kuģu un daļu kaujas spēju kāpināšanu, apgūst jauno kara tehniku un ierocus, kā arī papildina savas politiskās un militārās zināšanas.

Padomju Savienības Bruņotajiem Spēkiem — tās armijai un flotei — ir viss, kas vajadzīgs, lai sekmīgi aizstāvētu Dzimteni. Tie vienmēr gatavi izpildīt savu svēto pienākumu — sargāt PSRS robežu neaizskaramību.

Brigadieru Elviras Neimanes, Jēkaba Granta, un Jāņa Griezīša brigāžu ļaudis sienu novākuši!

Seko jiet viņu piemēram!

Siena ievākšanu pabeidz naktī

Desmitais jūlijs kolchoza „Traktorists” otrās kompleksās brigades ļaudīm pagāja ražēnā darbā siena ievākšanā. Vakaram tuvojoties, bija redzams, ka visu sienu nespēs ievest.

—Bet kas var zināt, vai nebūs lietus, un tad siens salīs. Strādāsim kaut līdz rītam, bet siena ievākšanu pabeigsim — tāds bija brigadieres b. Neimanes un visu kolchoznieku vienprātīgs lēmums.

Un brigades 20 cilvēku strā-

dāja arī naktī un siena ievākšanu pabeidza.

Jāatzīmē, ka brigades ļaudis siena laikā strādājuši tiešām centīgi. Tas sakāms par kolchozniekiem Jāni Tīrumu, Kārli Benķi, Annu Šternu, Zentu Jansonu un daudziem citiem.

Brigades kolchoznieku nosodījumu izpelnījies Pēteris Mazumačs, kas siena ievākšanā piedalījies tikai 0,5 dienas un Aina Sīmane — 2 dienas.

A. Mīleiko, partijas rajona komitejas instruktors

Siens novākts

Ievākt tikai augstvērtīgu sienu — tāda bija kolchoznieku apņemšanās lauksaimniecības artēlī „Latvijas strēlnieks”. Tāpēc jau pirms Līgo svētkiem kolchoznieki uzsāka siena plauju. Organizēti šo darbu uzsāka II kompleksā brigade brigadiera Jēkaba Granta vadībā. Laukkopji jau iepriekš vienojās, kādu uzdevumu veiks katrs kolchoznieks. Brigades ļaudis sakļāvās ciešā centīgu darba darītāju kolektīvā. Nebija neviena, kas čakli nestrādātu. Siena novākšanā piedalījās gan gados vecie kolchoznieki, gan skolnieki. Un, lūk, visu brigades ilggadīgo zālāju platību nopļāva 6. jūlijā. Priekšzīmīgi savu darbu veica plāvēji Ansis Junkers un Fricis Neimanis, kuri ar zirgu vilkmes zāles plāvējiem regulāri pārsniedza izstrādes normas.

Brigādē līdztekus plaujai

Otrās brigades ļaudis labi strādājuši

Ilggadīgo zālāju ievākšanu kolchoza „Jaunā gvarde” II kompleksās brigades (brigadieris b. Griezītis) ļaudis pabeidza jau agrāk. Pēdējās dienās viņi visus spēkus veltīja 135 ha plāvu nopļaušanai un siena ievēšanai. Plāvās kopā ar gados jaunākiem un spēcīgākiem kolchozniekiem kā Kārli Kesteri, Frici Jansonu, Mudīti Alksni, Emīliju Jansonu un daudziem citiem dien-

organizēja siena zārdošanu. Lielāko daļu zālāju siena zāvēja zārdos. Tikko siens bija sauss, brigadieris b. Grants organizēja siena ievēšanu šķūņos. Šinī darbā līdzās jauniešiem strādāja 73 gadus vecais kolchoznieks Jānis Zemītis.

Brigade visa siena ievēšanu pabeidza 12. jūlijā un uzvarēja socialistiskajā sacensībā ar pirmo komplekso brigādi.

Arī I kompleksā brigade (brigadieris b. Miķelsons) siena plauju pabeidza 12. jūlijā, bet ievēšana šeit aizkavējās brigadiera nolaidības dēļ.

Lai palielinātu lopbarības krājumus, kolchoza „Latvijas strēlnieks” ļaudis šogad iesējuši lielākās platībās viengadīgo zālāju, kas sola labu ražu.

A. Vēberis, partijas rajona komitejas instruktors

A. Liepa

Tādas ir Tūku fabrikas komunistu domas

Šajās dienās Kuldīgas tūku fabrikā partijas pirmorganizācija apsprieda PSKP CK Plenuma lēmumu par G. M. Maļenkova, L. M. Kaganoviča un V. M. Molotova antipartejisko grupu.

— Šī šķeltnieku grupa, — teica b. Kolbasņikovs, — cīnījās pret Komunistiskās partijas ģenerālo līniju, centās mazināt partijas vadošo lomu saimniecības un kultūras celtniecībā. Šī frakcionāru grupa gribēja atgriezties pie vecajām, partijas nosodītajām vadīšanas metodēm. Pilnīgi pareizi ir Centralās Komitejas Plenuma lēmums, kas nosoda G. M. Maļenkova, L. M. Kaganoviča un V. M. Molotova grupas frakcionāro darbību.

— No visas sirds, saka b. Kiričenko, — apsvēicu un atbalstu partijas CK Plenuma lēmumu.

— Man ir liels pārsteigums, — saka b. Kolbasņikova, — ka šī grupa atdalījusies no partijas un neredz, ka mūsu

panākumi visās valsts tautas saimniecības nozarēs ir mūsu partijas lielā darba rezultāts. PSKP CK Plenums ir pareizi rīkojies, un es Plenuma lēmumu dedzīgi atbalstu.

Arī b. Andrejeva, Bulava, Michailova un pārējie komunisti vienprātīgi atbalsta PSKP CK Plenuma lēmumu.

Tādiem cilvēkiem, kuri cenšas mūs novirzīt no pareizā ceļa, nav vietas vadošajos organos. Ikviens no mums centīsies ar savu darbu vēl vairāk stiprināt mūsu Dzimtenes varenību. — tādas bija viņu domas. Sapulce norisa ļoti aktīvi, runāja visi partijas pirmorganizācijas biedri.

Sapulce dalībnieki vienprātīgi pieņēma lēmumu, kurā atbalsta partijas politiku un PSKP CK Plenuma lēmumu. Komunisti apņēmās vēl enerģiskāk izvērst cīņu, lai par godu Lielās Oktobra socialistiskās revolūcijas 40. gadadienai uzņemtas saistības izpildītu pirms termiņa.

Nosoda antipartejiskās grupas rīcību

Nesen notika partijas pirmorganizācijas sapulce kolchozā „Traktorists”. Tajā apsprieda PSKP CK Plenuma lēmumu par antipartejisko grupu.

Sapulcē aktīvi uzstājās visi biedri. Viņi ar dziļu sašutumu vērsās pret antipartejisko grupu, kura pretojās kuršam uz mūsu valsts ekonomikas un kultūras uzplaukumu, ko pieņēmis PSKP XX kongress.

— Viņi ir atpalikuši no dzīves, — saka b. Leimanis, — un nepazīn kolchozu un kolhoznieku dzīvi un tāpēc bija pret visiem partijas un Padomju valdības pasākumiem. Es pilnīgi atbalstu PSKP CK Plenuma lēmumu. Frakcionāriem nav vietas partijas vadošajos organos.

Sapulce pieņēma lēmumu, kurā atbalsta PSKP CK Plenuma lēmumu.

I. Adams

Pārskats

par gaļas ieguvu rajona

kolchozos uz 1957. g.

1. jūliju

Kolchozs	Kaļoņa cūkgāļa uz 100 ha aramzemes	Viņa veida gaļas uz 100 ha laimāt, zemes
„Imanta”	12,2	10,6
„Traktorists”	11,2	8,5
„Boļševiks”	11,2	7,6
„Spars”	10,9	5,6
„Brīvība”	9,8	6,9
„Latvijas strēlnieks”	9,1	6,0
„Lepina v. n.”	8,6	7,2
„Grauds”	8,1	6,7
„Venta”	7,7	7,9
„Sarkanā zvaigzne”	7,5	5,3
„Uzvara”	7,4	6,3
„Zdanova v. n.”	7,4	6,1
„Aktīvis”	5,7	8,1
„Kurzeme”	5,4	4,8
„Komunars”	5,2	5,2
„Molotova v. n.”	5,0	3,5
„Raiņa v. n.”	4,9	5,7
„Komunistu ceļš”	4,5	5,2
„Sarkanais karogs”	4,4	5,5
„Cīņa”	4,1	5,2
„Brīvības ceļš”	3,8	3,6
„Mičurina v. n.”	3,6	4,5
„Kārļa Marksa v. n.”	3,4	5,0
„Jaunā gārde”	3,3	5,8
„Socialisma ceļš”	3,2	3,1
„Uzvaras karogs”	2,8	5,3
„Padomju Latvija”	2,3	3,9
„Lisenko v. n.”	2,0	4,1
„Abava”	1,9	2,0
„Proletariāts”	1,6	1,7
„Lepina ceļš”	1,5	3,1
„Kopdarbība”	0,95	1,8

Rosīgi gatavoja ražas novākšanai

Rosīgi ražas novākšanai gatavoja lauksaimniecības arteļa „Uzvara” ļaudis. Bruvbrigades ļaudis remontē šķūņus, bet kalējs Ādolfs Dreijers sakārtojis 8 labības plaukmašīnas.

A. Dzenītis

Par rajona Darbaļaužu deputātu padomes sasaukšanu

Šā gada 17. jūlijā plkst. 11.00 Latvijas KP rajona komitejas telpās tiek sasaukta rajona Darbaļaužu deputātu padomes IV sasaukuma 2. sesija ar sekojošu dienas kārtību:

1. Par padomju un kolchozu kadru audzināšanu un izvietojumu.
 2. Par III sasaukuma 14. sesijas lēmuma izpildes gaitu.
 3. Organizatoriski jautājumi.
- Sesijā aicināti piedalīties rajona ciemu padomju priekšsēdētāji, kolchozu priekšsēdētāji, lestāžu un uzņēmumu vadītāji.

MUMS RAKSTA

Neapzinīgs tēvs

Kolchozā „Cīņa” par elektrostacijas vadītāju strādā Eduards Šmits. Viņš neciešami izturas pret ģimeni. Šmits pameta savu sievu, jo, lūk, iepatīkās jaunāka sievietē — slaucēja Marija Kreidere, kas atļaujas dzīvot kopā ar četru mazgadīgu bērnu tēvu, kurš pametis savu ģimeni bez apgādnieka. Jaunākajam bērnam vēl nav divi gadi.

Rajona tautas tiesa piesprieda 50 proc. no Šmita ipeļņas bērnam. Taču neapzinīgais tēvs nemaz necenšas bērnu apgādāt. Nepietiek ar to vien, ka Šmits nerūpējas par

bērnu apgādāšanu, bet mēģina papēst sev arī to, ko bērni un sieva nopelnījuši. Sieva vai neesot mājās, viņš izcēla logu, paņēma pārtikas produktus un aiznesa pie Kreideres, pēc tam piesavinājās kartupeļus. Bez tam Šmits mēģināja atņemt savam dēlam žaketi, kura esot pārsūta no viņa uzvalka. Vai tāds ir tēvs?

Kolhoznieki ir sašutuši par Šmita negodīgo rīcību. Asu sabiedrības nosodījumu pelna arī Marija Kreidere, kas atbalsta un sekmē šādu Šmita rīcību.

A. Krūms

Vairāk rosmes Ēdoles ciema tautas nama darbā

Ēdoles ciemā ir tautas nams (vadītāja b. Brūvere), tomēr ciema jauniešiem no tā maz prieka, jo tautas namā sarīkojumi notiek reti. Jau labi sen šeit nav organizēti jaunatnes vakari, pārrunas par jaunatni interesējošiem jautājumiem vai citi pasākumi. Pēc lielāka pārraukuma sarīkojums notika Ligo svētkos, bet pēc tam atkal ir

klusums. Sēdēt katru sestdienu un svētdienu mājās ciema jauniešiem ir garlaicīgi, un tāpēc dažs labs no viņiem visai bieži mēdz iegriezties bufetē.

Jāatgādina tautas nama vadītājai b. Brūverei un ciema padomes darbiniekiem, ka daudz vairāk jā rūpējas par kultūras dzīvi ciemā.

R. Ezeriņa

Latvijas zinātnieki starptautiskajā ģeofiziskajā gadā

Saruna ar Latvijas PSR zinātņu akadēmijas astronomijas sektora vadītāju J. Jkaunieku

1. jūlijā sākās Starptautiskais ģeofiziskais gads. Tajā piedalās vairāk nekā 60 valstu zinātnieki. Viss astronomu, fiziķu un ģeodezistu darbs norit pēc vienotas programmas. 18 mēnešus zinātnieki pētīs dažādus procesus, kas notiek uz Saules un atmosfērā. Viņi pētīs meteoroloģiskās un seismiskās parādības, polārbližu, kosmiskos starus un arī citus procesus. Starptautiskais ģeofiziskais gads šogad sarīkots tāpēc, ka tas sakrīt ar laiku, kad Saules aktivitāte ir vislielākā. Bet, kā zināms, no Saules ir atkarīgas gandrīz visas ģeofiziskās parādības uz mūsu Zemes. Saule vislielāko aktivitāti sasniedz ik pēc 11 gadiem.

Plaša zinātnisko pētījumu programma dota Padomju Savienības zinātniekiem. Tos veiks desmitiem astronomisko observatoriju, simtiem īpašu staciju un novērošanas punktu. Šajos pētījumos piedalīsies arī Latvijas zinātnieki.

No 1. jūlija republikas astronomi sākuši pastiprināti novērot sudrabetos mākoņus. Vakarā krēslā, kad Saule jau norietējusi, vai rītos pirms Saules lēkta pie debesīm bieži redzami spīdoši mākoņi.

Saules un Mēness stari tiem viegli tiek cauri, tāpēc šiem mākoņiem dienā un naktī nav saredzami. Sudrabetie mākoņi atrodas apmēram 70—80 kilometrus augstu, un to fizikālās un ķīmiskās īpašības pagaidām vēl maz izpētītas. Latvijas zinātnieki šos mākoņus fotografēs un novēros arī citādā veidā, lai noteiktu to augstumu, kā arī noskaidrotu, kā tie rodas, kādas ir to fizikālās un ķīmiskās īpašības. Rīgā, Siguldā un Aucē iekārtoti sudrabeto mākoņu novērošanas punkti un šos mākoņus fotografē. Šajā darbā aktīvi piedalās Astronomu un ģeodezistu biedrības Rīgas nodaļas biedri fizikas un matematisks zinātņu kandidāta b. Dīriķa vadībā. Lielu palīdzību viņiem sniedz skolu audzēki un studenti.

Siguldā un Rīgā iekārtoti punktu meteoru aktivitātes novērošanai. Šādu punktu iekārtos arī Baldonē. Kā zināms, meteorīti, kas nokļuvuši atmosfērā augšējos slāņos, dažreiz sasniedz Zemi. Meteoru novērošanu veic Z. Kauliņa vadībā. Tiek izgatavota arī aparatura meteoru fotografēšanai. Pastiprināti tos novēros tā saucamajās „pasaules regula-

raļās dienās”. Tādu dienu caurmērā mēnesī ir trīs. Šajā mēnesī tās būs 4., 26. un 27. datumā, kad pastiprināti novēros arī Sauli un Zemes atmosfēru.

Kopā ar mūsu zemē plaši pazīstamās Pulkovas observatorijas zinātniekiem astronomiskos darbus veiks arī Latvijas astronomi. Tikš noteikta Pulkovas, Rīgas un Baldones ģeografisko garuma grādu starpība. Atkārtotie Rīgas un Baldones koordinātu pētījumi dos iespēju izsekot Zemes garozas kustībām.

Pastiprināti pētīs radioviļņus, ko izstaro Saule. Šo darbu Latvijas astronomi veiks, cieši sadarbojoties ar Gorkijas radiofizikas institūta, Kriemmas astronomiskās observatorijas un Vissavienības Zemes magnetisma zinātniski pētnieciskā institūta darbiniekiem. Saules radioizstarojumus novēros ar īpašiem aparātiem — radioteleskopiem. Šie aparāti dod iespēju uztvert un reģistrēt ļoti vājus Saules radioizstarojumus, kuri ir līdzīgi vājiem radiotrokšņiem.

Liels darbs uzdots arī Latvijas Valsts universitātes laika dienestam. Astronomu un ģeodezistu biedrības Rīgas no-

daļas biedri nesen universitātes vajadzībām izgatavoja elektrofotometrisku aparātu — reģistratoru, kas automatiski fiksē momentu, kad zvaigzne šķērso meridianu. Šis aparāts izgatavots Maskavas zinātnieka V. Brandta vadībā. Kā zināms, precīzu laiku noteic, fiksējot momentu, kad zvaigzne šķērso meridianu. Agrāk to veica novērotājs, un daudz kas bija atkarīgs no viņa prasmes un pieredzes. Aparāts, kas automatiski fiksē momentu, kad zvaigzne šķērso meridianu, dod zinātniekiem iespēju šo momentu konstatēt ar lielāku precizitāti. Bez tam no Leningradas rūpnīcas „Eta-lon” saņemts astronomiskais pulkstenis, kas rāda laiku ar precizību līdz vienai sekundes tūkstošdaļai.

Pēc speciālas programmas pētīs gaisa un ūdens temperatūru, vēja stiprumu. Pētīs arī citus procesus, kas norit gaisā un ūdenī. Šos pētījumus veiks Vissavienības jūras zivsaimniecības un okeanogrāfijas zinātniski pētnieciskā institūta Latvijas nodaļa un Latvijas hidrometeoroloģiskais dienests.

Kā zināms, no Padomju Savienības teritorijas raidīs mākslīgu Zemes pavadoni. Rīgas

astronomiem un fiziķiem dots uzdevums novērot tā kustību. Zemes mākslīgā pavadoņa kustības reģistrēšanai paredzēts iekārtot īpašus postepus. Šie novērojumi nepieciešami Zemes mākslīgā pavadoņa orbītas aprēķināšanai. Divi Latvijas zinātniskie darbinieki jau izbraukuši uz semināru Ašchabadā. Tur viņus instruēs, kā veicama Zemes mākslīgā pavadoņa novērošana.

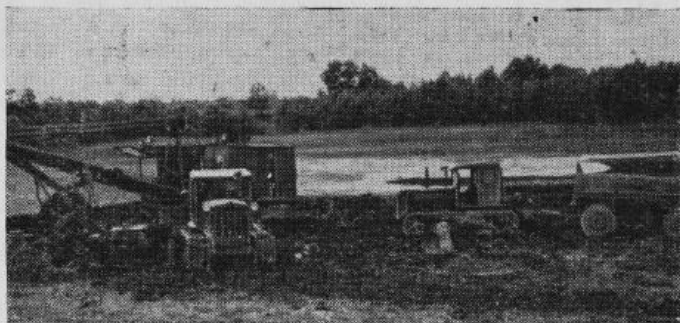
Lai varētu operatīvi paziņot dažādos Padomju Savienībā iekārtotajos punktos veikto novērojumu rezultātus un lai tie savukārt varētu operatīvi saņemt Starptautiskajā ģeofiziskajā gada komitejas norādījumus, sakaru dienestam jādarbojas bez traucējumiem. Lai to panāktu, veikts liels sagatavošanas darbs. Piemēram, pagājušajā mēnesī no Maskavas saņemām desmitiem šifrētu zinātnisku telegramu. Tas parādīja, ka sakari darbojas precīzi un droši.

Latvijas zinātnieki dos savu ieguldījumu mūsu planetas ģeofizikālās parādību pētīšanā.

(LTA)

Dīķa dūņas lauku auglībai

Pagājušajā nedēļā Lēnina vārdā nosauktā lauksaimniecības arteļa noplūdinātajā dzirnavu dīķī ritēja spraiga darba rosme. Saldus MMS ekskavators viegli grāba dīķa dūņas un krāva traktoru piekabēs. Spēcīgie kāpurķēžu traktori DT-54 3—3,5 t smago kravu viegli uzvilka pašlieto nogāzi uz papuvju laukiem, kur šīnī rudenī zāļos ziemāji. Lai darbs raitāk ritētu un ekskavatoram nebūtu jāstāv dīķā, palīgā ieradās trīs traktori no kolchoza „Kurzeme”, bet no kaimiņu kolchoza „Imanta” — viens DT-54. Pirmajā dienā atgadījās arī šādas tādas kļūmes, taču drīz vien darbs labi veicās; traktoristi katrs dienā veica 11—17 braucienus vairāku kilometru attālumā, izvedot pat līdz 60 t mēslojuma. Caurmērā katru die-

Attēlā: dūņu iekraušana ar ekskavatoru traktorvilkmes piekabēs.

nu nodarbināja 5—6 traktorus. Labi strādāja mehanizatori bb. Vileris, Strazdiņš, Akerfelds, Vilmanis, Bergholds un Kapteinis.

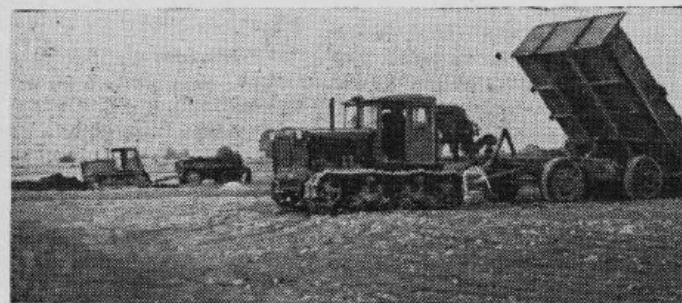
Mechanizēta bija arī mēslojuma izkraušana. Piekabes izgāza vai nu ar rokas hidraulisko ierīci, vai ar traktora palīdzību. Tādā veidā mēslojuma izkrau-

šanu uz lauka veica dažās minūtēs, piepalīdzot vienīgi diviem piekabinātājiem.

Papuves, uz kurām izveida dūņas ir uzartas un divas reizes kultivētas. Dūņas pagaidām izgāza vienkārši kaudzēs, kur tās izžūs, bet pēc tam izklaidēs un iestrādās augsne ar kultivatoru un diskiem.

Nedēļas laikā mēslojumu izveda apmēram uz 13 ha platības, dodot katram hektaram 80—100 t dūņu. Laboratorijas analīze rāda, ka 80—100 t dūņu līdzvērtīgas 30—40 t kūstmēslu, kas dos vismaz 5—8 cēt ziemāju ražas pieaugumu. Tātad, kolchoznieki iegūs gandrīz 100 t graudu vairāk, turpretī 1 t dūņu iekraušanai izmaksā tikai 2—3 rubļi.

R. Līdumnieks

Attēlā: mēslojuma izkraušana no pašizgāzēju traktorvilkmes piekabēm.

Kā mēs aprēķinām dažādu produkcijas veidu pašizmaksu kolchozā „Imanta”

K. CIPE,

LPSR ZA Ekonomikas institūta jaunākais zinātniskais līdzstrādnieks

Ražot vairāk un lētāk. Tāds pašreiz ir lauksaimniecības darbinieku galvenais uzdevums. Ja agrāk mēs galvenokārt runājām tikai par to, ka lielā mērā jāpaugstina lauksaimniecības produkcijas ražošana, tad tagad reizē ar to arī jācinās par jo mazāku darba un materiālo līdzekļu patēriņu uz vienu centneru graudu, kartupeļu, piena, gaļas un citu produktu. Gatavojot semināru par pašizmaksas aprēķināšanas metodēm un pašizmaksas pazemināšanas ceļiem, kopa ar kolchoza „Imanta” grāmatvedi b. Lūsiņu, Kabilis MTS galveno agronomu b. Dravnieku, grāmatvedi-instruktoru b. Sprindza-

ku un galveno zootehniķi b. Oskalni, aprēķinām kolchoza „Imanta” galveno produkcijas veidu pašizmaksu. Ievērojot kolchozu ražošanas īpatnības, aprēķinu sākumā vienotāmies, ka naturmaksu par MTS padarīto darbu novērtēsim vidējās valsts iepirkuma cenās, bet darba apmaksu pēc faktiski izsniegtā naudas un graudu daudzuma.

Sakarā ar to, ka pašreiz pielietotā uzskaites sistēma nedod iespēju precīzi noteikt dažādu materiālu un naudas izdevumu sadalīšanu pa atsevišķiem produkcijas veidiem, šie izdevumi, kā arī no-

zaru un kolchoza kopējā ražošanā patērētās izstrādes dienas jāsadala proporcionāli tiešajam izstrādes dienu patēriņam pie katra produkcijas veida.

Lūk, kā sadalītas izstrādes dienas kolchozā „Imanta” 1956. g. (sk. tabulā)

Pirmajā ailē atzīmētās izstrādes dienas atrodamas kolchoza gada pārskatā. Otrajā ailē — izstrādes dienas darba zirgu kopšanā — sadalītas pa nozarēm pēc faktiskā zirgu izlietojuma atsevišķās nozarēs. Kolchoza aktīvs palīdzēja mums noskaidrot, ka 1956. gadā no 89 darba zirgiem 65 nodarbināja aug-

Lielā Oktobra 40. gadadienu sagaidot

Neaizmirstamajās dienās

(Viskrievijas II Padomju Kongresa delegāts, PSKP biedrs kopš 1917. gada I. Asars stāsta)

Kad sākās 1917. gada revolucionārie notikumi, es dienēju kara flotē. Biju līnijkuģa „Petropavlovska” vecākais komandors. Februāra otrajā pusē Petrogradā plaši izvērsās strādnieku revolucionārā cīņa. Ta noritēja ar lozungiem: „Nost no valdības!”, „Nost karu!”, „Flotes pavēlniecība dažādi mēģināja karakuģa personālsastāvu izolēt no strādniekiem — boļševikiem. Bet šie mēģinājumi bija veltīgi. Uz līnijkuģa „Pavels I”, kas bija noenkurojies reida netālu no mums, 25. februāra rītā dzirdējām šāvienus un „urā” saucienus. Uz šā līnijkuģa bija uzvilkti sarkanais karogs. „Pavels I” jūrnieku paraugam sekoja visu citu kuģu komandas. Arī uz tiem uzvīdās sarkanie karogi. Mūsu un arī citu kuģu jūrnieki arestēja revolūcijai naidīgos virsniekus, izraudzīja pašus sev komandierus, ievēlēja kuģu komitejas. Arī es tiku ievēlēts kuģa komitejā. Man uzdeva pārzināt kuģa ieroču arsenālu.

Baltijas jūras kara flotes matroži jau pirmās Februāra revolūcijas dienās nostājās boļševiku partijas pusē un neatstāja Pagaidu valdību. 1917. gada pavasarī šīs valdības galva Kerenskis divas reizes ieradās pie mums Helsinkforsas bazē, lai pierunātu jūrniekus atbalstīt viņa sastādīto valdību, bet abas reizes mēs viņu padzinām.

Revolucionārie notikumi atbilstīgi strauji. Nekas nespēja salauzt strādnieku, zaldātu un matrožu apņēmību. 1917. gada oktobrī Baltijas jūras kara flotes aktīvās eskadras personālsastāvs mani ievēlēja par Viskrievijas II Padomju kongresa delegātu. Mums, delegātiem, matrožiem un zaldātiem uzdeva prasīt, lai izbeidz karu un gādā Pagaidu valdību.

Dregnā rudenī rītā — 24. oktobrī (6. novembrī pēc jaunā stila), mēs, jūrnieku delegāti, iebraucām Somijas stacijā „Petrogradā valdīja klusums. Tramvaju satiksme bija pārtraukta. Varēja just, ka lielā pilsēta gatavojas kaut kam svarīgam. Delegāti pa vienam vai grupās steidzās uz Smolniju, kur vajadzēja notikt Padomju kongresa, apsargāja strādnieku bataljoni sarkangvardi, zaldāti un jūrnieki. Tani pašā laikā pilsētas nomalēs, fabrikās rūpnīcās, kā arī karaspēka daļās, kuru lielais vairums bija pārgājies boļševiku pusē, noritēja pē-

dējie priekšdarbi triecienuzbrukumam pret Pagaidu valdības rezidenci — Ziemas pili.

Viskrievijas II Padomju kongress sākās 24. oktobrī, dienā. Pēc dažādu frakciju parstāvoju diskusijas runām boļševiki izvirzīja jautājumu par Pagaidu valdības gāšanu un visas varas nodošanu strādnieku, zemnieku un zaldātu deputātu Padomēm. Apsvēruši, ka boļševiku piekritēji kongresā ir vairākumā, labojo partiju parstāvi atstāja kongresu. Kopā ar boļševikiem tur palika tikai neliela kreiso eseru grupa.

Pienāca 25. oktobra rītā. Naktī sarkangvardi, zaldāti un matroži bija ieņēmuši Ziemas pili, un visi ministri, izņemot Kerenski, kam izdevās aizbēgt, bija arestēti. Viskrievijas II Padomju kongress turpināja savu darbu. Delegātu vīdā izplatījās ziņa, ka kongress ieradīs Vladimirs Iljičs Lēņins. Un, lūk, triebnē uzkāpa neliela auguma cilveks tumšā uzvalkā. „Iljič! Lēņins!” „Ura!” sauca delegāti.

Smolnija institūta lielajā zālē atskanēja vētrināni aplausi. Vladimira Iljiča sveika ilgi un strauji. Kad iestājās klusums, viņš skaidri paziņoja, ka revolūcija notikusi un ka visa vara pārgājusi strādnieku un zemnieku rokās. Katrs lielā Lēņina vārdā dziļi atbalsoja delegātu sirdis, acināja viņus cīņai par taisnīgās lietas pilnīgu uzvaru. Viskrievijas II Padomju kongress pēc V. I. Lēņina ierosinājuma deklarēja, ka visa vara pieder Padomēm. Kongress pieņēma divus vēsturiskus Dekretus — „Par mieru” un „Par zemi”, sastādīja valdību, kuras priekšgalā bija Lēņins.

1917. gada decembrī partija mani sūtīja organizēt Padomju varu Latvijā. Es strādāju Rēzeknes apriņķa Padomē, bet pēc tam, kad Latviju bija okupējis vācu karaspēks, atgriezās uz savu līnijkuģa „Petropavlovska”. Kara jūrnieki mani ievēlēja pirmajā Kronštates strādnieku, zaldātu un matrožu deputātu padomē. Pilsētu kara gados es biju Kronštates cietokšņa kara tribunāla priekšsēdētājs un Sarkanās Jūras Kara Flotes politiķdarbinieks.

No tā laika pagājuši gandrīz 40 gadi. Bet, kaveidamies atmiņās, es atkal un atkal no jaunā sajūtu to dienu trauksmi. Oktobra dienas ir neaizmirstamas. (LTA)

kopībā, 17 — lopkopībā, tāpat citās nozarēs. Pēc zirgu nodarbināšanas nozarēs sadalītas zirgu kopšanā izlietotās izstrādes dienas, kā arī naudas izdevumi zirgkopības fermā — lopbarības zirgiem, pirktais inventārs, zirgkopības fermas, inventārs un pašu zirgu amortizācija, apdrošināšanas maksājumi.

Sadalot nozaru kopējās izstrādes dienas, ievērots tiešo izstrādes dienu ipatsvars nozarē. Tā augkopībā graudiem patērēti 33,6 proc. no tiešajām izstrādes dienām, cukurbietēm — 10,7 proc. utt. Arī lopkopībā noskaidrojām, ka 68,2 proc. izstrādes dienu patērēts illelopojam, 25,3 proc. — cūkām utt. Pēc šiem ipatsvariem sadalītas nozaru kopējās izstrādes dienas, naudas un materiālu patēriņš pa atsevišķiem produkcijas veidiem. Pēc tabulas IV alies ipatsvariem sadalītas izstrādes dienas un izmaksas, kuras nav iespējams attiecināt pie atsevišķām kultūrām vai pat nozarēm — t. i. kolchoza kopējās izstrādes dienas un ražošanas izmaksas.

Autotransportā izlietotās izstrādes dienas sadalījām proporcionāli pamatkravu sadalījumam pēc nozarēm. Pamatkravas sastādīja

840 tonnas, no kurām 632 attiecināmas uz augkopību, 180 uz lopkopību, 25 uz celtniecību un pa 1,5 uz zivkopību un palīguzņēmumiem. Uz atsevišķu nozari attiecinātās autotransportā patērētās izstrādes dienas sadalītas kā nozāres izstrādes dienas.

Pēc tam, kad izstrādes dienas sadalītas katram produkcijas veidam, papildus jāsadala tās arī sīkāk. Lūk, piemēram, pārskatos lopbarības kulturu ražošanai izlietotās izstrādes dienas nav sadalītas pēc kultūrām, bet to jānoskaidro tādē, ka dažādām fermām izlieto dažādu lopbarību, kuras pašizmaksa pāries piena, gaļas vai olu pašizmaksā. Lai sadalītu dažādām lopbarības kultūrām patērētās izstrādes dienas, tās tika salīdzinātas pēc trijiem rādītājiem — platība, ražība, barības vērtība (barības vienību daudzums). Šie aprēķini ir ļoti sarežģīti, tāpēc ieteicams būtu pēc dokumentiem (izstrādes dienu uzskaites) noskaidrot faktisko patēriņu sētiem zālājiem, lopbarības saknāgļiem, kukurūzai u. t. t.

(Turpinājums sekos)

Nozāres un produkcijas veidi	Tiešās izstrādes veidi			Tiešo iz- strādes dienu ipatsvars	Sadalāmās izstrādes dienas			Kopā attieci- nāms nozarei vai produkcij- as veidam	Piezīmes
	Pēc gada pārsk.	Darba zirgu apkop- šana	Kopā		Noza- res	Auto- trans- ports	Kolcho- za ko- pējās		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
Graudaugi	11195	1149	12344	19,3	219	702	1150	14415	Kopā lopbari- ba 12504-t.sk. siens 9540 lopbar. s. 2526 skābarība 438
Kartupeļi	4602	482	5084	7,9	65	287	471	5907	
Dārzeņi	1912	200	2112	3,3	35	120	197	2464	
Cukurbietes	3552	352	3904	6,1	64	222	363	4553	
Sēta lopbarība	6267	625	6892	10,8	114	393	643	8042	
Dabīgās pļavas	3472	352	3824	6,0	63	218	357	4452	
Dārkopība	2312	98	2410	3,8	40	138	226	2814	
Kopā augkopībā	33312	3258	36570	57,2	600	2080	3407	42657	
Liellopi	14546	650	15196	23,8	3084	385	1416	20081	
Cūkas	5780	151	5931	9,2	1193	149	550	7823	
Aitas	519	—	519	0,81	105	13	48	685	
Putni	530	49	579	0,91	118	15	54	766	
Biškopība	279	—	279	0,48	62	8	29	378	
Kopā lopkopībā	21654	850	22504	35,20	4562	570	2097	29733	
Zivkopība	720	—	720	1,1	—	5	66	791	
Kapit. celtn. un remonts	1384	200	1384	2,2	—	80	131	1595	
Palīguzņēmumi	2643	147	2790	4,3	—	5	256	3051	
Kopā	59513	4455	63968	100,0	5162	2740	5957	77827	

Rajona Kulturas nama jauniestudējums

Nesen rajona Kulturas nama dramatiskais kolektīvs pabeidza iestudēt V. Masa un N. Kuličenko 4 cēlienu viedvīlu „Dārzi zied”. Lugas režisors Oskars Liepa viedvīlu veidojis dzīves priecīgā, pavasarīgā noskaņā. Šo gaišo ieskaņu pastiprina dekoratīvais ietērps, ko gatavojuši, un jāsaka, ar labu izdomu un leģitū, dekoratori Andrejs Liepiņš un Visvaldis Garokalns. It īpaši to var attiecināt uz otro un trešo cēlienu, kad, priekšskaram atveroties, skatītāji ar labpatiku vēro ziedošo ābeļu dārzu ar krāšņu ābeli priekšplānā. Uz šī fona labi iederas dziesmas, kurām tekstu un muziku uzrakstījis O. Liepa.

„Ir pavasars, ir pavasars,
Gaiss virsma un ziedi smaržā
tvan...”

liksmi skan jauniešu balsis. Dziesmas stāsta arī par prieku strādāt un mācīties jaunībā, un kā tas jau viedvīlā parasts, par mīlu.

Pārpratumos un sarežģījumos, atjaunīgās situācijās atklājas notēlotie raksturi. Visur lugai cauri strāvo padomju jauniešu biedriskums un draudzība — tas palīdz vi-

su noskaidrot un atrisināt radušos samezģlojumus.

Iepriecinoši konstatēt, ka Kulturas nama dramatiskais kolektīvs aug — tanī iesaistās arvien jauni spēki. Tā šoreiz blakus jau vecākiem kolektīva dalībniekiem lugā „Dārzi zied” darbojas arī vairāki jaunie tēlotāji M. Rītiņa, B. Petrovica, L. Malafejeva, M. Stepanova un citi.

Kulturas nama dramatiskais kolektīvs ar lugu „Dārzi zied” 7. jūlijā viesojās Kandavas rajona Vānes ciema tautas namā. Izrāde bija labi apmeklēta. Atsauksmju grāmatā ierakstītās rindas liecina, ka skatītājiem izrāde patikusi. Atzinīgi vārdi tur veltīti dekorāciju gatavotājiem, kā arī galveno lomu tēlotājiem O. Liepam, (dārkopis Karps Ivanovičs), L. Atvaram (Vladimirs) un Tapai (Z. Intepa).

Šodien rajona Kulturas nama dramatiskais kolektīvs ar lugu „Dārzi zied” viesojās Aizputes rajona Kulturas namā. Vēlāk paredzētas arī atsevišķas izrādes Kuldīgā, bet vasaras periodā plānoti izbraukumi uz citiem rajoniem un mūsu rajona lielākiem tautas namiem.

T. Zars

Aizrādījumi

Kabiles vidusskola uzņem nākamajam mācību gadam skolniekus 8. klasē. Pieteikties līdz šā gada 10. augustam.

Jāiesniedz sekojoši dokumenti:

Komunālo uzņēmumu kantoris paziņo, ka remonta dēļ pirts būs

Apliecība par 7. klases beigšanu, dzimšanas apliecība vai tās noraksts, veselības lapa, iepriekšējās skolas raksturojums, vecāku pieteikums.

*
*
*
slēgta uz nenoteiktu laiku.

Labojums

Mūsu laikraksta 81. numurā 2. lapaspusē rakstā „Pirms 40 gadiem — Jūlija dienas” ieviesusies

kļūda. Raksta sākumā 1. rindā pareizi jālasa: „1917. gada...” un tālāk kā tekstā.

S. Smirnovs

SPORTS

„Daugavas” spartakiadē uzvar IDA, bet „Vārpas”

Alsungas patērētāju biedrības komandas

Divas dienas notika BASB „Daugava” pilsētas padomes un LBSB „Vārpa” rajona padomes spartakiades.

„Daugavas” spartakiadē saistošākās cīņas risinājās vieglatlētikā. Seft individuāli labākos rezultātus uzrādīja tāllecšanā V. Bernhards (6,11 m), 100 m skrējienā V. Dakters (abi IDA) — 11,8 sek. V. Bernhards otro uzvaru guva augstlēkšanā ar rezultātu 1,70 m. J. Ormanis (MRS) uzstādīja jaunu rajona rekordu 5 km un 10 km soļošanā. 4x100 m stafetē uzvarēja IDA komanda.

Sievietēm 100 m skrējienā pārsievietumu sagādāja I. Grintāle (IDA), kura rāva mērķa lentu reizē ar N. Roci („Vulkans”), uzrādot laiku 13,0 sek. Tāllecšanā pirmo vietu ieguva N. Roci, bet augstlēkšanā, sasniedzot 2. sporta klases rezultātu, ar 1,45 m uzvarēja M. Lagzdīpa (IDA).

Ritenbraukšanā vīriešiem 1. vietu izcīnīja M. Zandbergs (Rūpko binats), bet sievietēm — S. Šteina (IDA).

Svarcēšanā individuāli klasiskā trīsriņķā atsevišķās svaru kategorijās uzvarēja V. Vilce, L. Trumšs, A. Dūdiņš, I. Sūniņš, A. Skude un E. Helmanis.

Spartakiadē pārliecinošu pirmo vietu izcīnīja IDA komanda.

„Vārpas” spartakiadē piedalījās 185 dalībnieki no 10 kolektīviem.

Ar rezultātu 11,4 sek. 100 m skrējienā vīriešiem uzvarēja J. Jirgenšons (Kuldīgas MTS). 1500 m distancē pārliecinošu uzvaru guva E. Vitols (Kabiles c.), bet tāllecšanā — G. Demiters (Alsungas patērētāju biedrība). Augstlēkšanā 1,60 m augstumu sasniedza J. Valners (Alsungas patērētāju biedrība).

Sievietēm labākos rezultātus 100 m skrējienā uzrādīja A. Aleksandroviča (Kursas c.), 400 m skrējienā L. Osipa (Ēdoles c.), tāllecšanā V. Rozīte („Vārme”).

Ritenbraukšanā sievietēm labāko laiku uzrādīja I. Saulesleja (Alsunga), vīriešiem — R. Egle (Alsunga).

Volejbolā sievietēm pārkāva izrādījās Alsungas patērētāju biedrības komanda, vīriešiem 1. vietu izcīnīja Ēdoles ciema komanda.

Spartakiades kopvērtējumā uzvarēja Alsungas patērētāju biedrības komanda.

L. Trumšs,
spartakiades galvenais tiesnesis

ĀRSTA PADOMS

Ādas kopšana

Ādas nozīme organismā ir ļoti liela. Pirmkārt āda ir jūšanas orgāns, otrkārt tā aizsargā organismu no dažādiem ārējiem kairinātājiem, un dažādu kaitīgu sīkbtūņu iekļūšanas organismā. Āda ar savu ļoti bagātīgo asins vadu tīklu ir temperatūras regulētāja organismā. Bez tam ādā novietotie sviedru dziedzeri izvada no organisma daudz nevajadzīgu sāļu.

Tīrība ir pirmais noteikums ādas kopšanā. Ādas virskārtā atrodas sviedru dziedzeru atveres, kā arī ādas tauku dziedzeru atveres. Šinīs atverēs viegli sakrājas apkārtējie putekļi, kā arī sīkbtūnes, kas atrodas gaisā. Ādu tīra ar ūdeni un ziepēm. Labāk ādu iespējams tīrīt ar lietuvu vai sniega ūdeni. Daudz sāļu saturošs jeb „ciets” ūdens grūtāk attīra netīrumus ādā. Sausu ādu labāk tīrīt aukstā ūdenī, jo auksts ūdens tik daudz nenotīra taukus no ādas. Taukainā āda jāmazgā vairāk karstā ūdenī. Vienu līdz divas reizes nedēļā nepieciešams ādas norūdīšanai pielietot maigu apskalojumu: pārmaiņus ar aukstu un karstu ūdeni. Šādi maigu apskalojumi ļoti uzlabo asins vadustāvikli ādā, palīdz saglabāt asins vadu elastību. Netīras ādas mazgāšanai nepietiek ar ūdeni, nepieciešamas arī ziepes. Ziepes izkausē ādas taukus, kas sajaukušies ar putekļiem un sīkbtūnēm, kā arī notīra ādas virskārtiņas raga slāni. Raga slānis vairāk attīstīts taukainai ādai, tamdēļ pie taukainas ādas no ziepēm nav jābaidās, kamēr sausa āda, kuras raga kārtas slānis ir neliels, no biežas ziepju lietošanas kļūst neizturīga.

Sejas āda ļoti viegli reaģē uz dažādiem faktoriem. Atkarībā no sejas ādas taukainuma, to vajaga mazgāt ar aukstu vai karstu ūdeni. Ziepes ik dienas sejas ādai nav nepieciešams lietot, no tām se-

jas āda iekaist. Seju ar ziepēm vajaga mazgāt ik pa 3 līdz 4 dienām reizi. Ļoti sausa sejas āda pēc mazgāšanas jāieiež ar taukainu sejas kremu.

Rokas ir galvenās netīrumu un sīkbtūņu uzkrāšanās, tamdēļ to tīrībai jāvelta sevišķa vērība. Rokas jāmazgā vairākas reizes dienā, noteikti pirms katras ēšanas un pēc katra darba. Mazgājot rokas aukstā ūdenī, āda kļūst ļoti sausa. Tās nepieciešams pēc mazgāšanas ieeļļot ar organisma eļļu vai glicerīnu. Mazgājot karstā ūdenī, roku āda kļūst neizturīga, viegli rodas iekaisumi. Rokas ieteicams mazgāt pārmaiņus aukstā un karstā ūdenī.

Kāju ādas kopšana jāizdara līdzīgi rokām. Kāju āda atšķiras ar savu biežumu un lielu daudzumu sviedru dziedzeru. Nepieciešams reizi dienā mazgāt kājas siltā ūdenī ar ziepēm. Liela nozīme apaviem, kas pieļauj gaisa ventilāciju, pretējā gadījumā sviedri uzkrājas kāju ādas virspusē, radot nepatīkamu smaku un ādas iekaisumus. Pastiprināta kāju svišana atkarīga no nepareiziem apaviem vai arī no nervu sistēmas slimībām. Pēdējā gadījumā bez pareizas kāju ādas kopšanas, jāgādā par vispārēju ārstēšanu, nervu sistēmas nostiprināšanu.

Mati ne tikai aizsargā galvas ādu, bet ir arī cilvēka kosums, tamdēļ sevišķi rūpīgi kopjami. Galva jāmazgā vienu reizi nedēļā siltā ūdenī ar ziepēm. Sevišķi sausa galvas āda divas reizes mēnesī ierīvējama pēc mazgāšanas ar ricīna vai mandeļu eļļu. Taukaina galvas āda ierīvējama ar salicila vai timola spirtu. Visa ķermeņa āda 1 reizi nedēļā jāmazgā siltā ūdenī ar ziepēm.

Ārste A. Žūriņa

≡ Brestas cietokšņa varoņi ≡

(4. turpinājums)

Fils drīz vien aizbrauca atpakaļ uz Jukutiju, bet es laiku pa laiku atgāju uz kara prokuraturu, uzzināt, cik tālu pavirzījies Fila līdētājs. Prokuratūras darbinieki pulkvedis V. P. Markarjans un apakšpulkvedis G. J. Dorofejevs ļoti uzmanīgi pārbaudīja Fila lietu. Pieprasīja dokumentus no vairākiem pilsētas arhīviem un pamazām līdētājs noskaidrojās. Ar vārdu sākot, pēc dažiem mēnešiem vārdu ziņot Filam ilgi gaidīto vēstī un apsveikt viņu kā Brestas cietokšņa varoņi un pilntiesīgu padomju pilsoni.

Kā atbildi saņēmu jūsmīgu telegramu un pēc tam arī vēstuli, kuru rakstīja it kā pavisam cits dzīvesprieks un skaists nākotnes nodoms pilns cilvēks.

Lai nobeigtu stāstīt Aleksandra Fila biogrāfiju, jāiebilst, ka pašreiz viņš gatavojas iestāties Padomju Savienības Komunistiskās partijas rindās. Esmu pārliecināts, ka Fils būs cienīgs nest augsto komunistu nosaukumu, tāpat kā viņš bija lielisks Dzimtenes aizstāvis Brestas cietokšņa aizstāvēšanas dienās.

Līdz ar Brestas cietokšņa aizstāvēšanas vēstures studēšanu mans darba opjoms paplašinājās. Vajadzēja rakstīt daudz

vēstāžu uz vairākiem pilsētām, palīdzēt vairākiem cietokšņa aizstāvētājiem, kā tas bija ar Filu. Bez šaubām, vienam tāds darbs nebija viegls. Bet es atradu visur dzirdīgas ausis, atradās daudzi padomju cilvēki, kuri gatavi viens otram palīdzēt jebkuros apstākļos.

Tādēļ brīvpriecīgiem, kuru zinu tikai no vēstulem, man gribas no visas sirds pateikties.

Pirmās kara dienās hitleriešu gūstā krita bataljona komandieris kapteinis V. V. Šablovskis līdz ar grupu kareivju. Vairums no viņiem bija ievainoti un līdz ar tiem kapteinis Šablovskis. Kopā ar kareivjiem gūstā tika sagemta grupa sieviešu un bērni. Viņu vidū kapteiņa sieva Gaļina un viņa četras meitas — vecākā 8 gadu, jaunākā 7 mēnešu vecā.

Gūstekņus hitlerieši dzina uz aizmuguri. Gūstekņu kolona gāja pār kādu tiltu. Kapteinis Šablovskis nesa savu jaunāko meitu. Nonākdams līdz tilta vidum, vīrs nīkš noshāpstīja meitiņu un atdeva to sievai. Pagriezies pret kareivjiem, Šablovskis uzklidēja:

„Kas negrib palikt gūstā, aizmanīs!”

Viņš pārlēca tilta margām ādēni. Vīrs nīkš noshāpstīja meitiņu. Hitlerieši turpat ādēni visus apšāva. Bet Šablovskis un viņa kareivji rīcība aizkustināja pat ienaidnieku. Viņi sievas un bērnus atdzina atpakaļ Brestas cietumā.

Gaļina Šablovska un viņas meitas cietumā bija divas nedēļas. Pēc iznākšanas no cietuma Šablovska apmetās dzīvot netālu no Brestas kādā sādā un drīz vien kļuva par partizanu vienības sakarnieci. 1943. gadā gestapovieši arestēja Gaļinu, ilgi mocīja, līdz beidzot pakāra.

Lai nenosautu Šablovska meitas, viņas kaimiņienes, partizanu līdzdalībnieces, meitenes atdeva audzināt pie vairākiem ģimenēm. Tā kapteiņa bērni-bāreņi nodzīvoja, līdz Padomju Armija 1944. gadā atbrīvoja Brestu.

Valsts rūpējās par kritušā varoņa bērnu audzināšanu. Meitenes nodeva Kobrinā bērnu namā. Tagad jau viņas ir pieaugušas. Vecākā meita Raisa precējās, dzīvo Zaporožjē, pie viņas dzīvo arī Nataša. Nataša nesen beidza vidusskolu un mācās dzelzceļnieku inženieru insti-

tutā Dņeņpropetrovskā. Otrā Šablovska meita Taņa beiguši Brestas feldšeru skolu, bet jaunākā — Svetlana — pēc tirdzniecības tehnikuma beigšanas strādā Brestā kādā veikalā kā vecākā pārdevēja.

Meitenes vēl bija mazas, kad krita viņu vecāki, par tēvu un māti viņas gandrīz nekad nezina. Izņemot vārdus un uzvārdus, viņām nebija nekādu dokumentu. Pat meiteņu vecumu vajadzēja noteikt medicīniskai apskatei. Pie tam vecākā meita Raisa aptiecināja, ka jaunākā māsa Svetlana un Nataša vecums noteikts nepareizi. Viņas izziņā bija ierakstīts, ka tās dzimušas 1937. un 1938. gadā. Pēc Raisas vārdiem māsu dzimušas gadu vēlāk. Tam zināmā mērā bija praktiska nozīme, jo kad uzzēmu sakarus ar Šablovska meitām 1955. gadā, Natašai kā pilngadīgai vairs neizmaksāja tēva pensiju, bet Svetlanai pienācās saņemt pensiju vairs tikai par dažiem mēnešiem.

Lai palīdzētu Šablovska meitenēm, vispirms vajadzēja sameklēt kapteiņa Šablovska personīgo lietu, kura kā visu Padomju Armijas vīrsnīku lietas, glabājās Aizsardzības ministrijas arhīvā. Piezvanīja Aizsardzības ministrijas galvenās pār-

valdes kadru daļas priekšniekam pulkvedim I. M. Konopichinam, kurš vienmēr palīdzēja Brestas varoņu meklēšanā. Pēc ilgās meklēšanas vienā no arhīviem izdevās atrast V. V. Šablovska personīgo lietu. No tās uzzināju, ka Šablovskis dzimis Mogilevas apgabala nabadzīga zemnieka ģimenē, bērnībā ganījis muižnieka lopus, vēlāk strādājis Donbasa šachtās, no kurienes iesaukts armijā. Šablovska biogrāfijā bija uzrādītas viņa māsu un brāļu adreses.

(Turpinājums sekos)

Redaktors A. Blūms

Kuldīgas rajona slimnīcā steldzīgi vajadzīgi kurinātāji, veļas mazgātājas.

Sākot ar šā gada 15. jūliju Kuldīgas MTS pieņems no kolchoziem un iestādēm labošanā automobiļu riepas un kameras.

MTS administrācija.